4.6.2018

Asiantuntijalausunto autoverolain ja ajoneuvoverolain muuttamisesta HE 74/2018 vp valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Ympäristöneuvos Magnus Cederlöf, ympäristöministeriö

Hallituksen esitys HE 74/2018 vp autovero- ja ajoneuvoverolain muuttamisesta on käsiteltävänä eduskunnan valtionvarainvaliokunnan verojaostossa 5.6.2018. Asiantuntijalausuntona esitetään seuraavaa.

Nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys liittyy EU:n lainsäädännön muutoksiin henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen mittaustapaan. Siirtyminen uuteen päästöjen mittaustapaan tarkoittaa, että autojen päästöjä voidaan mitata luotettavammin sekä paremmin vastaamaan todellisia päästöjä. Siirtyminen vanhasta NEDC-mittaustavasta uuteen WLTP-mittaukseen tarkoittaa samalla, että autojen mitatut päästötasot tulevat jossain määrin nousemaan. Päästötason muutos riippuu auton ominaispäästöistä ja käytännössä muutos on merkittävämpi pienipäästöisissä kuin suuripäästöisissä autoissa. Ilman muutoksia nykyisiin verotaulukkoihin siirtyminen uuteen mittaustapaan johtaisi näin ollen pieni- ja keskipäästöisten autojen verotuksen kiristykseen. Tämä olisi ristiriidassa Sipilän hallituksen hallitusohjelman tavoitteiden kanssa.

Hallituksen esityksen tavoitteena on estää, että autojen päästömittauksen muutos johtaisi auto- ja ajoneuvoverotuksen kiristykseen. Tämän vuoksi ehdotetaan muutoksia nykyisiin verotaulukkoihin, jotta mittausuudistuksen vaikutuksia verotasoihin voidaan keskimäärin neutraloida. Veromuutokset tulisivat voimaan jo syyskuun alusta 2018.

Ympäristöministeriön näkökulmasta nyt esitettyjä muutoksia voidaan sinänsä pitää perusteltuna ja luonteeltaan veroteknisinä. Muutoksilla ei ole tarkoitus puuttua auto- ja ajoneuvoveron ohjausvaikutuksen ilmastopoliittisiin tavoitteisiin. Verotusperusteena säilyy edelleen sekä autoverossa että ajoneuvoverossa auton ominaispäästöt. Lisäksi on edelleen tarkoitus jatkaa autoihin kohdistuvan verotuksen painopisteen siirtämistä autojen hankinnasta niiden käyttöön. Nyt esitetyillä muutoksilla on myös mahdollista estää se, että mittaustavan muutos johtaisi ensisijaisesti pienipäästöisten autojen verojen kiristykseen.

Siirtyminen uuteen ja todellisia päästöjä paremmin kuvaamaan mittaustapaan on ilmastopolitiikan kannalta tärkeä uudistus. Päästökehitykseen vaikuttamisen kannalta on olennaista, että ohjauksen perusteena oleva tietopohja on mahdollisimman täsmällinen ja luottamusta herättävä.

Esityksen vaikutuksia on kuvattu varsin monipuolisesti. Ympäristövaikutusten lisäksi on pyritty selvittämään taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia sekä vaikutuksia yrityksiin ja viranomaistoimintaan. On myös tuotu esiin se, että muutoksen toteuttaminen veroneutraalisti on mahdollista toteuttaa siten, ettei auto- ja ajoneuvoveron taso keskimäärin muuttuisi. Sen sijaan yksittäisten mallien kohdalla muutoksia suuntaan ja toiseen saattavat esiintyä.